

ACTIVITEITENVERSLAG

2018

CENTRE OF EXPERTISE

ANTIMICROBIAL CONSUMPTION AND RESISTANCE IN ANIMALS

AMCRA fungeert als federaal kenniscentrum voor alles wat te maken heeft met antibioticagebruik en -resistentie bij dieren. De missie van AMCRA luidt om alle gegevens in verband met het gebruik van en resistentie tegen antimicrobiële middelen bij dieren in België te verzamelen en te analyseren. Op basis hiervan willen we op een neutrale en objectieve manier communiceren, sensibiliseren en adviseren, met als doel het vrijwaren van de volksgezondheid, diergezondheid en dierenwelzijn alsook het bereiken van een duurzaam antibioticabeleid in België. AMCRA is operationeel sinds 2 januari 2012 en formuleert adviezen met als doelstelling te komen tot een rationele reductie van het gebruik van antimicrobiële middelen in de diergeneeskunde in België.

Inhoudstafel

Inhoudstafel	2
Samenvatting	4
Activiteiten – realisaties 2018.....	5
Eenheid Advies en Communicatie	5
1. Activiteiten met betrekking tot realisatie adviezen.....	5
Advies ‘Uitfasering van het gebruik van zinkoxide voor de preventie van speendiarree bij biggen – Alternatieven voor zinkoxide en antibiotica ter preventie van speendiarree bij biggen’	5
Advies ‘Het gebruik van colistine in de diergeneeskunde in navolging van de gewijzigde classificatie van colistine door de WHO als kritisch belangrijk antibioticum met hoogste prioriteit’	6
Advies ‘Plan van Aanpak (PvA) voor Reductie Antibioticagebruik op Bedrijfsniveau’	6
Advies ‘Optimalisatie van de staalname en diagnostiek’	6
Advies ‘Verbod op het diergeneeskundig gebruik van specifieke antibacteriële substanties exclusief vergund voor gebruik bij de mens’	7
2. Communicatie en sensibilisatie	8
AMCRA te gast als spreker of als deelnemer aan posterpresentaties op nationale en internationale studiedagen of congressen / deelname aan teleconferenties:	8
AMCRA als spreker tijdens roadshows voor dierenartsen en veehouders in het ganse land	9
Andere roadshows op vraag van lokale dierenartsenkringen.	9
AMCRA werkt mee aan de ‘tweede demonstratiedag bioveiligheid en melkhygiëne voor varkens- en rundveebedrijven’	10
AMCRA te gast op de hoorcolleges voor studenten diergeneeskunde aan de faculteiten van Gent en Luik:	10
AMCRA neemt deel aan beurzen:.....	10
Nieuwe website AMCRA	11
Up-to-date houden digitaal formularium	11
Versturen van nieuwsbrieven	12
Persberichten, -artikels en –conferenties/ politieke contacten	14
Verdeling formularia, gidsen en posters.....	15
Verderzetting nationale sensibilisatiecampagne in samenwerking met Plattelands-tv.....	15
Ander campagnemateriaal.....	16
Opleidingen / deelname aan studiedagen/internationale events staf AMCRA	17
Internationale bezoekers	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

Diversen	17
Overleg demonstratiedag ‘Bioveiligheid en melkhygiëne voor varkens- en rundveebedrijven’ – ILVO	17
Overleg redactie Landbouwleven	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3. Overleg staf – Raden van Bestuur – Stuurgroepvergaderingen – Adviesraad – Beheerscomités.....	18
Stafvergaderingen.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Raden van Bestuur	18
Vergaderingen met de Stuurgroep	18
Zevende adviesraad AMCRA.....	19
Beheerscomités.....	20
Overleg met Bapcoc in het kader van ‘One Health’	20
4. Wetenschappelijke begeleidings- en examencomités – bijwonen doctoraatsverdedigingen – peer review van wetenschappelijke publicaties – schrijven van wetenschappelijke publicaties – deelname aan wetenschappelijke projecten	20
5. Visie 2020 AMCRA – opstellen convenant tussen overheden en sectoren.....	21
BFA	21
pharma.be.....	22
Vlaamse Dierenartsenvereniging.....	22
Agrofront.....	22
Wetenschappelijke eenheid	22
1. Activiteiten AMCRA Wetenschappelijke eenheid – data-analyse antibioticagebruik	22
Advies ‘Benchmarking en bewaking van het antibioticagebruik bij dieren’; Deel I: Veehouders en Deel II: Dierenartsen	23
Analyse en rapportering antibioticagebruik	23
2. Overzicht vergaderingen / presentaties / conferenties.....	24
Administratie en management	27
Ondertekening van een convenant tussen AMCRA en het Begrotingsfonds voor de gezondheid en de kwaliteit van de dieren en de dierlijke producten	27
Digitale optimalisatie binnen werking AMCRA.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

Samenvatting

AMCRA bestaat uit twee eenheden: 'Advies en Communicatie' en 'Data-analyse'. Beide eenheden hebben in 2018 belangrijke activiteiten en realisaties volbracht met als doelstelling een rationele reductie van het gebruik van antimicrobiële middelen in de diergeneeskunde in België.

AMCRA eenheid advies en communicatie:

- Ontwikkeling en verspreiding A1-poster met de richtlijnen van het formularium voor de dierenarts gezelschapsdieren.
- Ontwikkeling en verspreiding folder "*Antibiotica, baat het niet, dan schaadt het wel!*" en A5-poster "*FECAVA advies aan eigenaren van gezelschapsdieren over het verantwoord gebruik van antibiotica en het voorkomen van infecties*" in het kader van de sensibilisering van de eigenaar van gezelschapsdieren.
- Verspreiding van de gezondheidsgidsen en vaccinatieadviezen .
- Promoten van de digitale versie van het formularium voor voedselproducerende dieren, hond, kat en paard.
- Communicatie en sensibilisatie door middel van
 - **Roadshows: 4 voor dierenartsen in Wallonië** i.s.m. Formavet en **2 in Vlaanderen**.
 - Een stand op de **beurzen Expovet en Vétérinexpo**.
 - AMCRA als **spreker op 10 nationale en 8 internationale conferenties en studiedagen**.
 - Het versturen van de maandelijkse **nieuwsbrieven** en **2 persberichten** naar aanleiding van de publicatie van het BelVet-SAC rapport 2017 en de Antibiotic Awareness Week 2018.
 - De publicatie van **16 artikels in de vakpers voor dierenartsen en veehouders**.
 - **Drie gesprekken en interviews met de landbouwpers**.
 - De deelname aan een **studiogesprek op Plattelands TV**.
 - De realisatie en verspreiding van **TV-spots** en video's met tips om antibioticagebruik te reduceren, **uitgezonden op Plattelands TV**.
 - Verdere ontwikkeling van de **nieuwe AMCRA website**.
 - Publicatie van vijf adviezen en de opstart van 1 werkgroep.
- AMCRA Visie 2020: ontwikkeling en opvolging van het Convenant tussen de Federale Overheid en alle betrokken sectorpartners betreffende de vermindering van het gebruik van antibiotica in de dierlijke sector en opvolging van het beleid van het beheerscomité.
- Interactie met andere nationale en internationale zusterorganisaties.
- Deelname aan de WHO 'Policy Dialogue' i.k.v. de 'One Health' strijd tegen antibioticaresistentie.

AMCRA eenheid data-analyse:

- Sanitel-Med: verder uitwerken van de flow en het beheer van de (bron-)gegevens; ontwikkeling en productie van benchmark- en foutenrapporten voor vleeskalveren, pluimvee en varkens; ontwikkeling van de Sanitel-Med barometer; advies en methodiek benchmarken dierenartsen; ondersteuning Sanitel-Med (ESVAC, helpdesk, ad hoc vragen, ..).
- Sanitair Fonds: Verderzetting data-analyse voor de varkenssector, met een verhoogde frequentie, introductie van de intervalbenchmark en twee sectorrapporten; exploratie van de gegevens voor de pluimveesector met oog op een aan Sanitel-Med complementaire data-analyse; ondersteuning IKM-QFL-QMK bij implementatie datacollectie melkvee; support en helpdesk voor AB Register; opvolgen van de samenwerking tussen AB Register en Sanitel-Med en het 'één database'-project.

Activiteiten – realisaties 2018

AMCRA bestaat sedert het voorjaar 2014 uit twee eenheden: de eenheid 'Advies en Communicatie', operationeel sedert januari 2012 en de 'Wetenschappelijke eenheid' voor de data-analyse van het antibioticagebruik op bedrijfsniveau, opgestart in mei 2014 in functie van de analyse voor het AB Register systeem van Belpork (voor Certus). Sinds oktober 2016 werkt de wetenschappelijke eenheid ook in opdracht van het federaal agentschap voor geneesmiddelen en gezondheidsproducten (fagg) voor de analyse van antibioticagebruiksgegevens verzameld in Sanitel-MED, het nationaal datacollectiesysteem.

De staf van AMCRA vzw bestond eind 2017 uit 4 fte: een coördinator (1 fte), 2 wetenschappelijke medewerkers (0.6 fte binnen de eenheid 'Advies en Communicatie' en 1.4 fte binnen de 'Wetenschappelijke eenheid') en een data-analist (1 fte binnen de 'Wetenschappelijke eenheid'). In april 2018 werd een extra data-analist in dienst genomen ter versterking van de 'Wetenschappelijke eenheid'. De AMCRA vzw werd vanaf mei ook versterkt door een 0.5 administratief medewerker. Hierdoor waren bij het afsluiten van 2018 5.5 fte in dienst bij AMCRA vzw.

In dit activiteitenverslag worden de activiteiten in 2018 per eenheid weergegeven en wordt tevens dieper ingegaan op de realisaties in 2018 van de partners/leden van AMCRA ter invulling van het strategisch plan Visie 2020.

Eenheid Advies en Communicatie

1. Activiteiten met betrekking tot realisatie adviezen

Voor 2018 werden verschillende doelstellingen vooropgesteld – doelstellingen ter afronding van werkgroepen opgestart in 2017 en nieuwe doelstellingen. Er werd ook een niet voorziene werkgroep opgericht om een advies te verschaffen over een eventueel verbod op het gebruik in de diergeneeskunde van specifieke antibacteriële substanties exclusief vergund voor humaan gebruik bij niet-voedselproducerende dieren. Deze doelstelling zal verder worden afgerond in 2019.

Advies 'Uitfasering van het gebruik van zinkoxide voor de preventie van speendiarree bij biggen – Alternatieven voor zinkoxide en antibiotica ter preventie van speendiarree bij biggen'

Op 26-06-2017 gaf het Europees 'Committee for Medicinal Products for Veterinary Use (CVMP)' een negatief advies over het therapeutisch gebruik van zinkoxide voor de preventie van speendiarree bij biggen. Als gevolg hiervan werd door AMCRA een werkgroep samengesteld met als doel te komen tot een breed-gedragen advies over mogelijke alternatieven. Op vraag van de Ministers van Sociale Zaken en Volksgezondheid, Maggie De Block en van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's, Landbouw en Maatschappelijke Integratie, Denis Ducarme werd ook de mogelijke impact onderzocht van het niet langer vergunnen van diergeneesmiddelen met zinkoxide in België, evenals een optimale uitfaseringsperiode voor het gebruik van deze middelen. Aan beider ministers werd een antwoordbrief geformuleerd eind november 2017. Na de laatste vergadering op 24/11/2017 werd afgesproken het advies via e-mail te finaliseren begin 2018. Het advies werd gevalideerd door de RvB

in februari 2018, gepubliceerd via nieuwsbrief en verscheen op de AMCRA website. Het advies werd ook overgemaakt aan de betrokken kabinetten.

Advies 'Het gebruik van colistine in de diergeneeskunde in navolging van de gewijzigde classificatie van colistine door de WHO als kritisch belangrijk antibioticum met hoogste prioriteit'

De WHO publiceerde in juni 2017 een gereviseerde classificatie van antibiotica volgens het belang ervan voor de behandeling van bacteriële infecties bij de mens. De revisie omvatte een nieuwe rangschikking van de familie van de polymyxines, waaronder ook colistine, als kritisch belangrijke antibiotica met de hoogste prioriteit voor de volksgezondheid. Aangezien colistine ook frequent wordt gebruikt in de diergeneeskunde heeft AMCRA een werkgroep samengesteld om de gebruiksvoorwaarden van colistine te herevalueren op basis van de huidig beschikbare gegevens over colistinegebruik en -resistentie bij dieren in België en de hernieuwde WHO classificatie. Binnen de werkgroep worden mogelijke gebruiksvoorwaarden besproken en geëvalueerd.

De werkgroep kwam samen een eerste keer op 25 oktober 2017. De informatie en de meningen van de werkgroep leden werden gecollecteerd. Mogelijke opties werden in een draft advies opgelijst. Het advies kon worden gefinaliseerd en gevalideerd door de RvB in mei 2018 en werd gepubliceerd via nieuwsbrief en de AMCRA website.

Advies 'Plan van Aanpak (PvA) voor Reductie Antibioticagebruik op Bedrijfsniveau'

Het PvA wordt beschouwd als een belangrijk middel voor de lastenboeken om te streven naar een verdere reductie van het antibioticagebruik.

Het PvA werd zo opgesteld om de veehouder en zijn dierenarts stapsgewijs de oorzaken bloot te laten leggen die aan de basis liggen van een verhoogd antibioticagebruik. Hierop volgend kunnen maatregelen voorgesteld worden, samen met een timing, die de veehouder en/of dierenarts zullen nemen om deze oorzaken weg te werken.

Het PvA is een diersoortoverschrijdend advies en kwam tot stand na overleg met dierenartsen uit de verschillende nutsdiersectoren. Na validatie door de RvB werd het advies eind juli gepubliceerd.

Datum vergaderingen

04/05/2018

Advies 'Optimalisatie van de staalname en diagnostiek'

Het KB van 21 juli 2016 maakt de uitvoering van diagnostiek, voorafgaand aan de gevoeligheidstest en het gebruik van de kritisch meest belangrijke antibiotica, onontbeerlijk. Hierdoor wordt er duidelijk meer beroep gedaan op diagnostische labo's om enerzijds de oorzakelijke kiem te isoleren en anderzijds een gevoeligheidstest uit te voeren. Een correcte implementatie van de nieuwe maatregelen baseert zich op een correcte staalname door de dierenarts en een correcte interpretatie van de resultaten door de laboratoria.

Na een eerste vergadering van de werkgroep op 28/03/2017 werd beslist om per diersoort en in kleinere groepen verder te werken. Praktijkdierenartsen van de verschillende nutsdiersectoren, bacteriologen en de regionale laboratoria DGZ en ARSIA, alsook Poulpharm specifiek voor de

pluimveesector, werden geconsulteerd. Hierdoor kon in 2018 een draftadvies tot stand komen voor de varkens-, de rundvee- en de pluimveesector. Dit advies zal gefinaliseerd worden in 2019.

Datum vergaderingen

Algemeen deel	Varkens	Rundvee	Pluimvee
30/07/2018	02/03/2018	02/08/2018	02/03/2018
		21/11/2018	30/11/2018

Advies 'Actions undertaken in EU-countries for achieving or maintaining a low(ered) antimicrobial use in animals

Dit advies heeft als doel na te gaan welke beleidsmaatregelen door bepaalde lidstaten genomen werden en vermoedelijk bijdroegen tot een sterke reductie in het gebruik van antibiotica. Sommige landen hebben een 'historisch' laag antibioticagebruik, ondanks de aanwezigheid van dierlijke productiesystemen geassocieerd met een hoog antibioticagebruik. Ook voor deze landen werd bekeken welk beleid werd gevoerd. Het advies werd goedgekeurd door de RvB en overgemaakt aan de leden van de stuurgroep.

Advies 'Verbod op het diergeneeskundig gebruik van specifieke antibacteriële substanties exclusief vergund voor gebruik bij de mens'

AMCRA werd geconsulteerd door het FAGG voor het verstrekken van een advies over een eventueel verbod op het gebruik in de diergeneeskunde van specifieke antibacteriële substanties exclusief vergund voor humaan gebruik. AMCRA beroept zich voor de totstandkoming van dit advies op klinische ervaringsdeskundigen van de faculteit Diergeneeskunde – UGent en ULg – voor de verschillende klinische domeinen, waarin antibacteriële substanties gebruikt kunnen worden en op een veterinaire microbioloog. Een voorstel van advies werd geschreven in 2018, maar wordt verder afgestemd met de deskundigen uit Wallonië. Dit advies zal worden gefinaliseerd in 2019.

Datum vergaderingen

26/04/2018 – Draft advies

Vervolg in 2019

2. Communicatie en sensibilisatie

AMCRA te gast als spreker of als deelnemer aan posterpresentaties op nationale en internationale studiedagen of congressen / deelname aan teleconferenties:

DATUM	GELEGENHEID	TITEL
27-28/02/2018	1 st AACTING Conference <i>Quantification, Benchmarking and Stewardship of Veterinary Antimicrobial Usage</i> Gent	<i>Posterpresentaties:</i> <i>AMCRA, the platform for the antibiotic policy in veterinary medicine in Belgium</i> <i>Analysing, benchmarking and reporting antimicrobial use for food-producing animals at the individual herd level in Belgium</i>
13/03/2018	MSD-round table Staden	<i>Antibiotic use in pig farms in Belgium and AMCRA recommendations</i>
29/03/2018	AFMPS - Cinquième Journée Pharmacovigilance Brussel	<i>Résistance aux antibiotiques chez les animaux</i>
18/04/2018	HYPRA mastitis prevention day Brussel	<i>Antibiotic consumption in ruminants in Belgium, a structural innovation</i>
22/05/2018	45th meeting of the EPRUMA Core Group: teleconference	<i>Summary of most recent AMCRA activities</i>
06/06/2018	WVPA-studiedag, Merelbeke	<i>Antibioticaresistentie bij pluimvee</i>
04/09/2018	46th meeting of the EPRUMA Core Group: face-to-face meeting	<i>Summary of most recent AMCRA activities</i>
27/09/2019	i-4-1-health, Maastricht, Nederland	<i>Antibiotic consumption and resistance in veterinary medicine in Belgium</i>
04/10/2018	Stuudiemiddag vleeskuikenhouderij, Pluimvee Proefbedrijf Provincie Antwerpen, Geel	<i>Antibioticagebruik en -reductie in de vleeskuikensector</i>
11/10/2018	Immunity for Health, Leuven	<i>Antibiotic resistance in human and veterinary medicine: critical molecules and bacteria and how (novel) vaccines can help</i>
29/10/2018	Spanish Agency of Medicines and Medical Devices, Madrid, Spain	<i>Antibiotic consumption and resistance in veterinary medicine in Belgium</i>

06/11/2018	Trefdag pluimveehouderij – Provincie West Vlaanderen	<i>Antibioticagebruik en -reductie in de vleeskuikensector</i>
08/11/2018	XVIII Congresso Nazionale S.I.Di.L.V., Perugia, Italië	<i>Prudent use of antimicrobials and antimicrobial resistance: the Belgian experience</i>
15/11/2018	FWA - section régionale Verviers	<i>Actualités et perspectives en élevage laitier à propos de l'usage des antibiotiques</i>
28/11/2018	Raadgevend comité FAVV, Brussel	<i>Principales réalisations en 2018</i>
11/12/2017	47th meeting of the EPRUMA Core Group: teleconference	<i>Summary of most recent AMCRA activities</i>
20/12/2018	Vakdierenarts Varken, Merelbeke	<i>(E-)formularium AMCRA</i>

AMCRA als spreker tijdens roadshows voor dierenartsen en veehouders in het ganse land

AMCRA heeft in samenwerking met Formavet, ARSIA, AWE et ULiège **informatievergaderingen voor dierenartsenkringen in Wallonië georganiseerd**, met als titel **“Quels outils pour un choix raisonné en antibiothérapie?”**. Tijdens deze vier roadshows lichtte AMCRA de toepassing van het e-formularium toe (presentatie I) en gaf AMCRA een stand van zaken over ‘antibioticumgebruik en -resistentie bij dieren in België’ (presentatie II).

DATUM	TOPIC
31/01/2018	<i>Presentatie I: « E-vademecum »</i>
01/02/2018	<i>Presentatie II: « Les références générales et épidémiologiques : la résistance aux antibiotiques chez les animaux en Belgique »</i>
06/02/2018	
08/02/2018	

Andere roadshows op vraag van lokale dierenartsenkringen.

Tijdens deze roadshows werd samengewerkt met het FAGG (in Brugge) en met de Universiteit Gent (in Rumst).

DATUM	ORGANISATIE	TOPIC
17/01/2018	<i>Rivierenland - Rumst</i>	<ol style="list-style-type: none"> <i>Huidig antibioticabeleid in België voor de gezelschapsdierensector (Bénédicte Callens – AMCRA)</i> <i>Antibioticumgebruik en -resistentie bij de kleine huisdieren in België (Steven Sarrazin – UGent)</i> <i>Casussen met interactie vanuit het publiek</i>

13/09/2018	<i>Dierenartsenkring Brugge</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Monitoren van antibioticagebruik bij dieren in België (Fabiana Dal Pozzo – AMCRA)</i> 2. <i>Evolutie AMR in België bij voedselproducerende dieren (Fabiana Dal Pozzo – AMCRA)</i> 3. <i>AMR – Bestrijding – AB Data collectie – Sanitel-Med (Bart Hoet – FAGG)</i> 4. <i>Antibioticagebruik op bedrijfsniveau: benchmarking, rapportering en resultaten (Wannes Vanderhaeghen – AMCRA)</i> 5. <i>Bedrijfsgezondheidsplan en Plan van Aanpak (Fabiana Dal Pozzo – AMCRA)</i>
------------	---------------------------------	---

AMCRA werkt mee aan de ‘tweede demonstratiedag bioveiligheid en melkhygiëne voor varkens- en rundveebedrijven’

Op **dinsdag 2 oktober** organiseerden het Departement Landbouw en Visserij, het Praktijkcentrum Varkens en het Praktijkcentrum Rundvee in samenwerking met **AMCRA**, M-team, MCC, DGZ, ILVO, en UGent een **demonamiddag over bioveiligheid op varkens- en rundveebedrijven en over melkhygiëne**. AMCRA kon door middel van een 6-tal **korte sessies** voor groepjes bezoekers van deze demonamiddag (veehouders en studenten agro- en biotechnologie) de missie en doelstellingen van AMCRA toelichten. Hierbij kwam ook de rol van bioveiligheid en hygiëne in een verminderd antibioticabeleid ter zake. De gidsen ‘**Bedrijfsgezondheid en vaccinatiestrategieën**’ van AMCRA werden uitgedeeld aan de bezoekers.

AMCRA te gast op de hoorcolleges voor studenten diergeneeskunde van de Universiteit Gent:

DATUM	DOELPUBLIK EN INHOUD
20/03/2018	<i>3de master, optie paard: Antibioticaresistentie en -gebruik in de paardensector (UGent)</i>
25/04/2018	<i>3de master, optie rundvee/industrie: Preventieve diergeneeskunde voor nutsdieren – Antibioticaresistentie en -gebruik bij voedselproducerende dieren (UGent)</i>
12/11/2018	<i>3de bachelor: Antibioticaresistentie en antibioticagevoeligheidstesten (UGent)</i>

AMCRA neemt deel aan beurzen:

DATUM	ORGANISATIE	TOPIC
-------	-------------	-------

		Stand AMCRA ter:
		<ul style="list-style-type: none"> • Verdeling A1 poster “AMCRA-richtlijnen voor verantwoord antibioticagebruik bij hond en kat” (postervorm van het formularium voor hond en kat) • Verdeling A5 poster van “FECAVA advies aan eigenaren van gezelschapsdieren over het verantwoord gebruik van antibiotica en het voorkomen van infecties” – in samenwerking met dierenartsenvereniging SAVAB-Flanders, FVE en FECAVA
24-25/11/2018	Vétérinexpo	<ul style="list-style-type: none"> • Verdeling informatieve folder “Antibiotica: baat het niet, dan schaadt het wel” – in samenwerking met dierenartsenvereniging SAVAB-Flanders en UPV-SAVAB
20-21/10/2018	Expovet	<ul style="list-style-type: none"> • Verdeling gidsen “Bedrijfsgezondheid en vaccinatiestrategieën” voor varkens, pluim- en rundvee • Verdeling informatieve flyer over “De BD₁₀₀ en wat benchmarking betekent” • Verdeling posters “Tante Biotica” (diergeneeskundige versie van tante Biotica posters door Bapcoc) • Demonstratie e-formularium • Deelname aan interactief debat over “Kleine huisdieren dierenartsen: Is de strijd tegen AMR ook die van jullie?”

Nieuwe website AMCRA

AMCRA wil haar website (www.amcra.be) gebruiken als middel om de geïnteresseerde bezoeker wegwijs te maken doorheen de veelvoud aan informatie over het veterinaire antibioticabeleid in België. Een verscheidenheid aan adviezen, richtlijnen, sensibilisatiemateriaal, nieuwsberichten, de aanwezigheid van AMCRA op beurzen, enz. moeten op een overzichtelijke manier geconsulteerd kunnen worden door de bezoeker. **AMCRA ging daarom in 2017 van start met de ontwikkeling van een nieuwe website. In april 2018 ging deze nieuwe website online.** Er wordt nu ook een duidelijke link gelegd met het digitaal e-formularium en de website bevat ook **specifieke informatie over de analyse van antibioticagebruiksgegevens.**

Up-to-date houden digitaal formularium

De formularia voor voedselproducerende dieren, hond, kat en paard zijn beschikbaar via het speciaal hiervoor ontwikkelde **e-formularium**, een online tool makkelijk te bereiken via smartphone, pc en tablet (www.e-formularium.be). Dankzij de digitalisering van het formularium kunnen revisies op een snelle en eenvoudige manier worden doorgevoerd. In september 2018 werd de toegang tot het e-formularium vereenvoudigd door de bezoeker niet langer te verplichten zich eerst te registreren. In 2018 werd ook een zoekfunctie voorzien, die mogelijk maakt om per actieve substantie de bijhorende indicaties en diersoorten terug te vinden. Er werd ook een extra pagina toegevoegd in het e-formularium met informatie over de verschillende antibioticaklassen (spectrum, werkingsmechanisme, ...).

Versturen van nieuwsbrieven

De AMCRA-nieuwsbrieven werden maandelijks verstuurd aan de AMCRA nieuwsbrief-ledenlijst. Hiervoor werden telkens diverse interessante topics uitgelicht. De lezer wordt via een link naar de AMCRA website geleid, waar hij het volledige nieuwsbericht kan nalezen. Gemiddeld worden 2582 Nederlandstalige en 473 Franstalige contacten bereikt per uitgestuurde nieuwsbrief.

Topics opgenomen in de AMCRA-nieuwsbrieven in 2018 worden in de tabel hieronder geïllustreerd.

DATUM	TOPICS
Nieuwsbrief januari 2018	<ul style="list-style-type: none">• <i>AMCRA werft aan: Voltijds Data-analist (m/v) (100%)</i>• <i>AMCRA werft aan: Tweekantig administratief medewerker (m/v) – deeltijds (50%)</i>
Nieuwsbrief maart 2018	<ul style="list-style-type: none">• <i>AMCRA adviseert over de uitfaseringsperiode van het gebruik van zinkoxide bij gespeende biggen voor de preventie van spendiarree</i>• <i>Vijftig % reductiedoelstelling van de met antibiotica gemediceerde voeders behaald!</i>
Nieuwsbrief april 2018	<ul style="list-style-type: none">• <i>AMCRA lanceert een nieuwe website</i>• <i>Resultaten antibioticaresistentie voor 2017 door de regionale laboratoria DGZ en ARSIA</i>• <i>AACTING 'Guidelines for collection, analysis and reporting of farm-level antimicrobial use, in the scope of antimicrobial stewardship'</i>• <i>EFFORT 'International conference : Antimicrobial Resistance in the Food Chain – From Science to Policy</i>• <i>Joint Action on Antimicrobial Resistance and Healthcare-Associated Infections</i>• <i>EPRUMA statement over vaccinatie bij dieren</i>
Nieuwsbrief mei 2018	<ul style="list-style-type: none">• <i>Save the date! Adviesraad van AMCRA op 27 juni 2018</i>• <i>De VEE nodigt u uit voor de workshop 'Antimicrobial resistance in Manimals'</i>• <i>Enquête voor dierenartsen, veehouders en andere stakeholders</i>
Nieuwsbrief juli 2018	<ul style="list-style-type: none">• <i>AMCRA adviseert over het gebruik van colistine in de diergeneeskunde</i>• <i>AMCRA sensibiliseert veehouders in samenwerking met Plattelands-tv</i>• <i>Activiteiten en realisaties met betrekking tot reductie van antibioticagebruik en -resistentie in de diergeneeskunde in België in 2017</i>• <i>Activiteiten en realisaties AMCRA 2017</i>• <i>AMCRA draagt zorg voor uw persoonlijke data</i>
Nieuwsbrief september 2018	<ul style="list-style-type: none">• <i>Plan van Aanpak voor reductie antibioticagebruik op bedrijfsniveau</i>• <i>Het e-formularium voor dierenartsen: uw leidraad in een verantwoorde antibioticakeuze!</i>• <i>Kom onze stand bezoeken op Expovet! Vijftig vrijkaarten te winnen voor de editie van Expovet 2018!</i>• <i>AMCRA werkt mee aan de 'tweede demonstratiedag bioveiligheid en melkhygiëne voor varkens- en rundveebedrijven'</i>

- *Internationaal congres over Europees EFFORT project*
- *Derde editie "Immunity for Health"*

Nieuwsbrief
oktober 2018

- *Verplichte registratie antibioticagebruik voor melkveebedrijven sinds 1 oktober 2018*
- *AMCRA sensibiliseert de pluimveesector over rationeel antibioticagebruik: een veehouder getuigt!*
- *De rol van de kleine-huisdieren-dierenartsen in de strijd tegen antibioticaresistentie... volg het AMCRA debat op 20 oktober op Expovet!*
- *World Antibiotic Awareness Week 2018 van 12 tot 18 november*
- *World Antibiotic Awareness Week: Join ECDC on social media*
- *World Antibiotic Awareness Week: ANSES organiseert symposium 'Epidemiology and modelling in antimicrobial resistance'*
- *Annual meeting VEE 2018 on behavioural changes in animal health management*
- *11de jaarlijks symposium van Contractueel Onderzoek – DG Dier, Plant en Voeding 'Diergezondheid: de kip en het ei' op 23 oktober*

Nieuwsbrief
november 2018

- *AMCRA publiceert Advies 'Benchmarking en bewaking van antibioticagebruik bij dieren – Deel 1 : Veehouders'*
- *Pluimveesector ontvangt eerste bedrijfsrapporten antibioticagebruik*
- *AMCRA en SAVAB-Flanders sensibiliseren dierenartsen en eigenaars van gezelschapsdieren!*
- *Het formularium voor hond en kat in postervorm voor dierenartsen!*
- *World Antibiotic Awareness Week*
- *AMCRA prijzen voor masterproeven*
- *Kabinet van minister Maggie De Block volgt het advies van AMCRA over de uitfasering van zinkoxide*

Nieuwsbrief
december 2018

- *AMCRA publiceert Advies 'Benchmarking en bewaking van antibioticagebruik bij dieren – Deel 2: Dierenartsen'*
- *Sanitel-Med deelt eerste antibioticagebruiksrapporten uit voor de varkenssector*
- *Bezoek AMCRA op de Agriflanders beurs op 10, 11, 12 of 13 januari in hal 4!*
- *SAVE THE DATE: Het AACTING consortium organiseert haar tweede internationaal congres op 2 en 3 juli 2019!*
- *Het 8ste ESVAC rapport over de antibioticaverkoopscijfers in de diergeneeskunde in de Europese Unie van 2010 tot 2016 Nieuw ESVAC rapport!*
- *'Boerenstebuiten' zet voor u enkele belangrijke thema's rond preventieve gezondheidszorg op een rijtje!*
- *Europese commissie bevroegt de burgers van haar lidstaten over antibiotica!*

Persberichten, -artikels en –conferenties/ politieke contacten

Persberichten en diverse persartikels van de hand van AMCRA werden gepubliceerd in Vlaamse en Waalse tijdschriften (VDV, Vilt, Varkensbedrijf, Landbouwleven/Le Sillon belge, ...). AMCRA publiceert maandelijks in het VDV magazine over uiteenlopende thema's die verband houden met de antibioticaresistentie problematiek bij voedselproducerende en gezelschapsdieren (2000 exemplaren per maand behalve in juli en augustus).

DATUM	TYPE	DOEL + ONDERWERP
Elke maand behalve in juli en augustus	Persartikel	VDV-magazine
Periodiek	Persartikel	Wallonie élevage rubrique Santé Animale avril 2018 : La diarrhée du sevrage mai 2018 : Pathologies digestives chez la volaille juin 2018 : Prévention de la Diarrhée néonatale novembre 2018 : Le bon usage des antibiotiques
xx/01/2018	Persartikel	BeCare Magazine (Februari 2018, Editie 4) <i>AMCRA: doelstellingen 2018 / Gebruik van colistine / Sensibilisatie van dierenartsen / Het AACTING Congres</i> http://www.becaremagazine.be/nl_NL/5780/84030/belgische_commissie_voor_de_co%C3%B6rdinatie_van_het_antibioticeleid_bapcoc.html
xx/04/2018	Persartikel	NOSO – Bulletin pour la prévention et la maîtrise des infections associées aux soins (www.noso-info.be) – vol. XXII N°4 – 2018 <i>« La résistance aux antibiotiques et le risque de transmission à partir des animaux et des aliments d'origine animale »</i> http://www.nosoinfo.be/nosoinfos/la-resistance-aux-antibiotiques-et-le-risque-de-transmission-a-partir-des-animaux-et-des-aliments-dorigine-animale/
27/06/2018	Persbericht + persconferentie	Naar aanleiding van de publicatie van het BelVet-SAC rapport 2017: <i>“Strijd tegen antibioticaresistentie in de diergeneeskunde in België: Twee van de drie reductiedoelstellingen over het antibioticagebruik bij dieren ruimschoots behaald”</i>
xx/06/2018	Studiosprek	Plattelands-tv: Veevoederspecial – studiosprek BFA (Yvan Dejaegher) & AMCRA (Jeroen Dewulf): Reductie van antibiotica en auto-controle
14/08/2018	Interview persartikel +	Interview en persartikel voor Milcobel: nummer 04 - september 2018 - Special rond de invoering van het AB Register voor de Melkveesector (pagina 4 tem 6).
02/10/2018	Interview	Interview met Plattelands-tv in het kader van een reportage over 'Preventieve gezondheidszorg in veehouderij - deel 1 - goede praktijken – in samenwerking met het Departement Landbouw & Visserij

05/10/2018	Persartikel	Landbouwleven / Le Sillon belge: “Melkveesector start met registratie antibioticagebruik in België” – « Le secteur laitier belge enregistre à son tour sa consommation d’antibiotiques »
12/12/2018	Interview	Interview RTBF: Questions à la Une : « Poulet : qu’achète-t-on vraiment ? »
12-18/11/2018	Persbericht	AMCRA + FAVV + FAGG <i>Naar aanleiding van de Internationale week van de sensibilisering voor goed gebruik van antibiotica</i>
xx/12/2018	Persartikel	Pluimvee : “Geef jij jouw pluimvee (te)veel antibiotica?”

Verdeling formularia, gidsen en posters

In 2017 werden nieuwe ‘**Gidsen bedrijfsgezondheid en vaccinatiestrategieën**’ ontwikkeld. In 2018 werd de verdeling hiervan verder gezet tijdens presentatiemomenten, roadshows, hoorcolleges voor studenten, studiedagen en beurzen. **De nieuwe gidsen werden ook verspreid naar dierenartsen via de groothandel-verdeler. Het gaat hier over een oplage van 83 exemplaren voor de varkens-, 87 exemplaren voor de pluimvee- en 517 exemplaren voor de rundveesector.**

In 2018 werd het **formularium** voor hond en kat in een A1-poster heruitgegeven (Nl. en Fr.). Dit werd aangekondigd in het VDV-magazine (magazine december) en via de AMCRA-nieuwsbrief. Hierop volgend ontving AMCRA diverse aanvragen van dierenartsen om de postervorm van het formularium te mogen ontvangen. De poster werd ook uitgedeeld tijdens de dierenartsenbeurzen Expovet en Vétérinexpo. In 2019 zullen de posters ook via de vertegenwoordiger-dierenartsen van farmaceutische firma’s tot bij de practicus-dierenarts gebracht worden. Dit moet een zo breed mogelijke verspreiding verzekeren.

Verderzetting nationale sensibilisatiecampagne in samenwerking met Plattelands-tv

De uitvoering van de **nationale sensibilisatiecampagne** voor een verantwoord antibioticagebruik bij dier en mens ging van start mid-2016 met de productie van tv-spots voor de **voedselproducerende en gezelschapsdierensector**. In 2017 (zie Activiteitenverslag 2017) en 2018 werden, als vervolg van dit campagneplan, instructies met persoonlijke getuigenissen van veehouders opgenomen en uitgezonden. Ze zijn opgezet rond **getuigenissen van melkvee-, varkens- en pluimveehouders** die hun persoonlijke **ervaringen rond duurzaam antibioticagebruik** meedelen. In drie korte producties (rund, varken, pluimvee) wordt de landbouwer wegwijs gemaakt in de **Top 5 van maatregelen die bijdragen tot een succesvolle afbouw van antibioticagebruik**. Deze maatregelen worden in zeer pragmatische stijl overlopen, van goedkoop tot duurdere investering, van kleine impact tot grote impact (additieven, bioveiligheid, waterzuivering, ...). De verhalen worden niet belerend gebracht, maar eerder vanuit een ‘positief en slim bedacht’ standpunt. Een eerste productie werd gemaakt eind 2017 voor de melkveesector. In 2018 werden de producties voor pluimvee en varken tot stand gebracht.

Melkvee: <https://www.youtube.com/watch?v=EHMd6KsWUE&feature=youtu.be>

Pluimvee: https://www.youtube.com/watch?v=okWdnYzt_u4

Varken: https://www.youtube.com/watch?v=MQwtcG-F2_g

Alle tv-spots en video's zijn te bekijken op de 'sensibilisatie'-pagina op de AMCRA website. <https://www.amcra.be/nl/sensibilisatie/>

Ander campagnemateriaal

In samenwerking met dierenartsenverenigingen voor gezelschapsdieren Savab-Flanders en Savab-UPV werd een folder ontwikkeld "**Antibiotica, baat het niet, dan schaadt het wel**". Deze folder kadert samen met de verdeling van de **A5 poster "FECAVA advies aan eigenaren van gezelschapsdieren over het verantwoord gebruik van antibiotica en het voorkomen van infecties"** in de **sensibilisatie van de eigenaar van gezelschapsdieren**. Deze folder en poster werden verdeeld tijdens de dierenartsenbeurzen Expovet en Vétérinexpo, en werden op aanvraag via de post aan huis geleverd (na publicatie in VDV-magazine (magazine november) en via de AMCRA-nieuwsbrief).

Ook het **reeds bestaande campagnemateriaal** werd verder verspreid tijdens dierenartsen- en landbouwbeurzen, roadshows, ...

(1) Posters (NL en FR) met de **diergeneeskundige versie van de Tante Biotica strips** (humane sensibilisatiecampagne rond verantwoord antibioticagebruik door BAPCOC) voor dierenartsen en diereigenaars met focus op gezelschapsdiersector. De posters werden verspreid op de dierenartsenbeurzen Expovet en Vétérinexpo.

(2) Flyer over de '**BD₁₀₀**'. Het doel van de flyer is op een bondige manier 'het hoe en het waarom van antibioticagebruik meten', uit te leggen aan dierenartsen. Ook wordt het principe van de BD₁₀₀, hoe deze berekend wordt, en hoe ze gebruikt wordt om veehouders te benchmarken, op een pragmatische manier uitgelegd. **De flyer wordt ook gebruikt als informatietool op dierenartsen- en landbouwbeurzen.**

(3) Posters goed gebruik van antibiotica voor pluimvee-, vleeskalveren-, melkvee-, en varkenshouders als sensibilisatie van veehouders.

Posters die de AMCRA-stand op dierenartsen- en landbouwbeurzen inkleden:

(1) Posters over de voorwaarden voor het gebruik van kritische antibiotica (KB 21 juli 2016) als communicatie voor veehouders en dierenartsen.

(2) Posters over het mobiel formularium als communicatie voor dierenartsen, studenten diergeneeskunde en andere geïnteresseerde gebruikers (farmaceutische industrie).

AMCRA ontwikkelde ook de '**e-formularium banner**'. Deze banner verschijnt maandelijks in het magazine van VDV, als onderdeel van de AMCRA rubriek en ze wordt systematisch gebruikt in de voetnoot van de AMCRA nieuwsbrieven en als handtekening in de e-mails van de AMCRA staf. In 2018 werd de 'e-formularium banner' gepubliceerd in het UPV magazine "Veterinaria".

Opleidingen / deelname aan studiedagen/internationale events staf AMCRA

Deelname aan binnen- en buitenlandse congressen/events/studiedagen/persconferenties:

DATUM	GELEGENHEID
16/01/2018	<i>KOL'Laboration Day: The future use of antibiotics in ruminants</i>
2/02/2018	<i>Expert Academy: Mediatraining</i>
27-28/02/2018	<i>First AACTING Conference – Quantification, Benchmarking and Stewardship of Veterinary Antimicrobial Usage, Gent</i>
24/04/2018	<i>Derde Symposium voor Diergezondheid van de veterinaire operationele directies van CODA: “Varken & pluimveeziekten”, DGZ-Vlaanderen, Torhout</i>
23/05/2018	<i>VEE workshop ‘Antimicrobial resistance in Manimals’, Gent</i>
11-14/06/2018	<i>BTSF Training “Prevention and control of Antimicrobial Resistance (AMR)” - Sofia, Bulgaria.</i>
25/10/2018	<i>IPV Studiedag ‘One Health’, Merelbeke</i>
26/10/2018	<i>VEE annual meeting ‘Social veterinary epidemiology: how to induce behavioural changes in animal health management?’, Brussel</i>
13/11/2018	<i>ANSES Scientific Conference: “Antimicrobial resistance in animal health and the environment”, Parijs, Frankrijk</i>
15/11/2018	<i>EU-level launch event on the European Antibiotic Awareness Day 2018, organised by ECDC in coordination with the European Commission</i>
26-28/11/2018	<i>EFFORT International Conference - AMR in the Food Chain- from Science to Policy, Utrecht, Nederland</i>
30/11/2018	<i>Expert Academy: Social Media Marketing</i>

Diversen

DATUM	GELEGENHEID
16/02/2018	<i>Interview met KCE in het kader van de KCE studie over het antibioticabeleid in België</i>
2/05/2018	<i>Overleg met Colruyt over aanpak van grootgebruikers</i>
7/05/2018	<i>“First meeting with stakeholders” van de KCE studie over antibioticabeleid in België</i>
16-25/05/2018	<i>Joint One-Health country visit to UK by EUROPEAN COMMISSION (DIRECTORATE GENERAL FOR HEALTH AND FOOD SAFETY) and ECDC to tackle AMR in a ‘One Health’ context</i>
05/06/2018	<i>Overleg AMR met FAVV en Sciensano</i>
19/06/2018	<i>Overleg BMO-AMCRA over het functioneren van retailers</i>
31/08/2018	<i>Overleg demonstratiedag ‘Bioveiligheid en melkhygiëne voor varkens- en rundveebedrijven’ – ILVO</i>

3. Overleg staf – Raden van Bestuur – Stuurgroepvergaderingen – Adviesraad – Beheerscomités

Raden van Bestuur

Er vond nagenoeg iedere maand een Raad van Bestuur plaats waarbinnen zowel de interne als de externe werking en de vooruitgang van AMCRA uitvoerig werden besproken:

22/02/2018

07/03/2018

17/04/2018

22/05/2018

21/06/2018

30/08/2018

10/10/2018

06/11/2018

13/12/2018

Van elke vergadering van de Raad van Bestuur werd een verslag gemaakt met aanduiding van de plaats, duur en aanwezigheden.

Op 19 maart vond de **jaarlijkse Algemene Vergadering** plaats voor de goedkeuring van de rekeningen van 2017 en de begroting van 2018. Er vond tevens een **Buitengewone Algemene Vergadering** plaats op 10 oktober om een wijziging van de statuten te kunnen goedkeuren.

Vergaderingen met de Stuurgroep

Deze vergaderingen hadden tot doel de bereikte doelstellingen van 2017 en de voortgang van de activiteiten ter invulling van de doelstellingen voor 2018, opgelegd door de stuurgroep, te bespreken (in het kader van de werking op basis van het Memorandum of Understanding en Visie 2020). Tijdens een overleg met FAGG begin 2018 werd ook verduidelijking gegeven over de rekeningen van 2017 en de begroting van AMCRA t.e.m. 2020. Tijdens de laatste stuurgroepvergadering in 2018 werden de doelstellingen voor 2019 besproken en werd een stand van zaken gegeven door het FAVV over de wijziging van het Koninklijk Besluit van 16/01/2012 inzake de erkenning van AMCRA vzw.

Deze vergaderingen vonden plaats op volgende data:

DATUM	INHOUD
12/02/2018	Overleg stuurgroep AMCRA
30/03/2018	Overleg FAGG over rekening 2017 en begroting t.e.m. 2020
24/09/2018	Overleg stuurgroep AMCRA

Van elk van deze vergaderingen werd een verslag gemaakt met aanduiding van de plaats, duur en aanwezigheden.

Zevende adviesraad AMCRA

De zevende adviesraad vond plaats op 27 juni 2018, twee jaar na de ondertekening van het antibioticaconvenant tussen de Overheid en de betrokken leden-sectoren. De adviesraad werd georganiseerd samen met een persconferentie om de antibioticagebruiks- en resistentiedata voor 2017 te presenteren. Ook werden de initiatieven door de ondertekenaars van het “Antibioticaconvenant van de dierlijke sector” (federale overheden, sectororganisaties, andere deelnemende organisaties en AMCRA), die zich engageerden voor het behalen van de reductiedoelstellingen van Visie 2020 van AMCRA, meegedeeld. Dit werd onder de vorm van een **publiek rapport “Activiteiten en realisaties met betrekking tot reductie van antibioticagebruik en -resistentie in de diergeneeskunde in België in 2017” gepubliceerd en gepresenteerd.**

De agenda van de adviesraad en hier op aansluitend de persconferentie zag er als volgt uit:

- Adviesraad ‘in brede zin’:
 - Welkom (Jeroen Dewulf – UGent/AMCRA)
 - Antibioticaconvenant: doelstellingen, realisaties in 2017 en perspectieven (Jean-François Heymans – FAVV)
 - AMCRA : belangrijkste activiteiten in 2017-2018 (Fabiana Dal Pozzo – AMCRA)
 - Antibioticagebruik in de diergeneeskunde in België: BelVet-SAC 2017 (Jeroen Dewulf – UGent – AMCRA)
 - Antibioticagebruik op bedrijfsniveau: resultaten en verdere ontwikkeling Sanitel-Med en AB Register (Wannes Vanderhaeghen – Eenheid Data-analyse AMCRA)
 - Antimicrobiële resistentie in indicatorbacterie *Escherichia coli* bij voedselproducerende dieren in België: *Trendanalyse 2011-2017* (Mickaël Cargnel – Sciensano)
 - Trends en voorkomen van antibioticaresistentie bij *Salmonella*, *Campylobacter* en *E. coli* geïsoleerd uit de voeding (Christina Garcia Graells – Sciensano)
 - Antibioticaresistentie bij pathogene bacteriën geïsoleerd in de veeteelt (Gerty Vanantwerpen – DGZ en Marc Saulmont – ARSIA)
 - Vraag- en antwoordsessie (Moderator Jeroen Dewulf)

- Persconferentie:
 - Welkomstwoord (Jean-François Heymans – FAVV)
 - De strijd tegen antibioticaresistentie in de diergeneeskunde in België: context en genomen acties door de ondertekenaars van het antibioticaconvenant (Jean-François Heymans – FAVV)
 - Voorstelling van de antibioticagebruiks- en resistentiedata (Jeroen Dewulf – UGent – AMCRA)
 - Vraag- en antwoordsessie (Moderator Jeroen Dewulf)

Beheerscomités

In het kader van de ondertekening van het convenant wordt tweejaarlijks een beheerscomité georganiseerd om de concretisering van het convenant adequaat te kunnen opvolgen.

De beheerscomités in 2018 vonden plaats op 03/05 en op 14/11.

De ondertekenaars van het convenant lichtten telkenmale een stand van zaken toe over de genomen initiatieven voor respectievelijk 2016, 2017, 2018 en de toekomstige actiepunten voor 2019.

De verslaggeving van het beheerscomité (met vermelding plaats, datum, duur, genodigden) gebeurde zowel in het Nederlands als in het Frans (vertaling door FAVV) en werd overgemaakt aan de betrokken partijen.

Activiteiten in het kader van 'One Health'

Deelname aan de WHO tweedaagse 'Policy Dialogue' i.k.v. de 'One Health' strijd tegen antibioticaresistentie.

In 2018 werden ook de voorbereidingen getroffen voor deelname aan de 'Better Training, Safer Food' workshop van de Europese Commissie DG Sante te Grange, Ierland (januari 2019). Tijdens deze workshop werd door AMCRA, ter vervanging van de overheid, een presentatie gebracht over het Belgische veterinaire antibioticabeleid en de 'One Health' visie en implementatie ervan in de toekomst.

4. Wetenschappelijke begeleidings- en examencomités – bijwonen PhD-verdedigingen – peer review van wetenschappelijke publicaties – schrijven van wetenschappelijke publicaties – deelname aan wetenschappelijke projecten

DATUM	ONDERWERP
19/02/2018	<i>RF/6302 AMR-ARRAY "A liquid bead array system for the rapid genetic screening of antimicrobial resistance determinants: development and valorization in the 'one-health' perspective", Brussel</i>
11/06/2018 20/06/2018	<i>Deelname demoproject duurzame landbouw 'Preventieve gezondheidszorg met het oog op verminderd gebruik van geneesmiddelen' – 'Reductie van het antibioticagebruik bij spenen via gerichte coaching'</i>
15/06/2018	<i>RF/14/6287 DOSERESIST "Invloed van dosering, toedieningsweg en darmgezondheid op antibacteriële resistentieselectie bij de commensale flora van varkens en optimalisatie van doseringsschema's voor geselecteerde antibacteriële stoffen", Brussel</i>
29/06/2018	<i>Doctoraatsverdediging Marilena Filippitzi "Modelling the risks and consequences of residues of antimicrobial drugs in the gut and manure of pigs".</i>
01/10/2018	<i>Deelname LAREX-vergadering</i>

05/10/2018	<i>Doctoraatsverdediging Marina Stevens "Het gebruik van antimicrobiële middelen op Vlaamse melkveebedrijven: kwantificatie, geassocieerde factoren en begeleiding van de uiergezondheid als basis voor een verantwoord gebruik"</i>
09/11/2018	<i>IWT Landbouwproject "Pathogenese, diagnostiek en preventie van darmgezondheidsproblemen bij vleeskippen"</i>
10/12/2018	<i>Catch up-meeting on EU-JAMRAI work package 7.4.2. Surveillance on AMR in animal pathogens</i>
12/12/2018	<i>RF16/6303 GROUPEMEDIPIG "Stabiliteit, homogeniteit en versleping van geneesmiddelen ingemengd in het voeder en drinkwater voor groepsbehandeling van varkens"</i>

5. Visie 2020 AMCRA

De partners van AMCRA overlegden in 2015 met hun achterban om verdere invulling te geven aan Visie 2020, het plan van de sectoren dat duiding geeft aan het antibioticabeleid bij dieren in België. In navolging van de vraag vanuit AMCRA wat de rol van de betrokken overheden is in dit beleid werd door het FAVV initiatief genomen voor de opstelling van een convenant tussen overheden en sectoren. Het doel van het convenant is om duidelijkheid te creëren over de taakverdeling kaderend binnen de te nemen engagementen. Overleg tussen overheid en sectoren vond plaats eind 2015 en in de loop van 2016.

Op 30 juni 2016 werd het convenant voorgelegd ter ondertekening aan AMCRA, Maggie De Block, Minister van Volksgezondheid en Willy Borsus, Minister van Landbouw, en de verschillende partners die betrokken zijn bij het gebruik van antibiotica in de diergeneeskunde (landbouworganisaties, dierenartsenverenigingen, vereniging van de geneesmiddelenindustrie, vereniging van de veevoederfabrikanten, beheerders van lastenboeken, diergezondheidsorganisaties, ...). De tekst van het convenant en de bijlagen zijn [beschikbaar op de AMCRA website](#).

Realisaties van leden/partners AMCRA in 2018 kaderend binnen de Visie 2020 doelstellingen en het convenant:

BFA

Activiteiten:

- **Financiering** AMCRA + Raad van Bestuur
- **Doelstelling eind 2017:** 50% reductie van het antibioticagebruik in gemedicineerde voeders behaald. De reductie uitgedrukt in actieve substantie bedroeg 63%.
- **Zesmaandelijks enquête** bij de mengvoederfabrikanten. Eerste semester 2018 is verwerkt:
 - Resultaten van 1ste semester zijn geëxtrapoleerd over het hele jaar 2018
 - Bijkomende reductie tot in totaal 69% t.o.v. het referentiejaar 2011
 - Een forse bijkomende daling bij de vleesvarkensvoerders
 - Een lichte stijging bij de biggenvoerders
 - Een verdere daling van het gebruik van ZnO (50% t.o.v. 2016)
 - Mengvoederfabrikanten worden indien nodig **individueel bezocht**.

BFA is actief in:

- Belpork: voorzitterschap
- AB-Register: voorzitterschap / ijveren naar unieke dataset met Sanitel-Med
- Belplume: Raad van Bestuur
- IKM: werkgroepen en adviescomité

pharma.be

- December 2017: **symposium** 'Preventive veterinary medicine'
- Actieve medewerking en steun in de **AMCRA activiteiten**
- **E-formularium voor dierenartsen**
- **Sensibilisatie** van de pharma.be-leden
- **Educatie** van **werknemers**: update van de e-learning module "good use of antibiotics"
- **Posters** voor veehouders farmers
- **Communicatie** (e.g. nieuwsbrieven)
- **Deelname** in EU fora
- Onderzoek/ beschikbaar van **alternatieven/** middelen om de noodzaak voor antibiotica te helpen verminderen
- **Financiering** van de data-collectie van antibioticagebruik op bedrijfsniveau in Sanitel-Med via de antibioticataks.

Vlaamse Dierenartsenvereniging

- **Participatie** in de RvB van AMCRA; werkgroepen : Sanitel-Med, benchmarking, staalname en interpretatie antibiogram, WG colistine-zinkoxide; IPV AB-reductie
- **Informer** via regionale dierenartsenverenigingen op uitnodiging Brugse en Limburgse dierenartsenkring; www.vladiver.org, VDV-magazine, e-mailing

Agrofront

- Deelname Agrofront aan **stuurgroep en AMCRA raad van bestuur**
- Deelname Agrofront aan diverse **werkgroepen** m.b.t. AMCRA adviezen
- Blijvende **sensibilisering** via informatiesessies en opleidingen:
Vakgroepen, bedrijfsgildes en kringen, adviescommissies ABS
Dierenartsen- en landbouwersorganisaties
Via publicaties: Boer & Tuinder, M&T, Pleinchamp, Drietandmagazine
Via social media: website, facebook, twitter, interne nieuwsletters, radio
- Verder ondersteunen en faciliteren registratie AB-gebruik in:
AB Register; BIGAME
- Planning registratie AB-gebruik melkvee via IKM/QFL

Eenheid data-analyse

1. Activiteiten AMCRA eenheid data-analyse

Advies 'Benchmarking en bewaking van het antibioticagebruik bij dieren'; Deel I: Veehouders en Deel II: Dierenartsen

De wetenschappelijke eenheid heeft, gezien haar dagelijkse activiteiten, de opmaak van dit advies op zich genomen. De bedoeling van dit advies is om een breed toepasbare methode aan te reiken voor identificatie van grootgebruikers en grootvoorschrijvers/verschaffers via het benchmarken van antibioticagebruik geregistreerd in Sanitel-Med of derde systemen, alsook om maatregelen te adviseren voor opvolging en ondersteuning van verschillende categorieën gebruikers en voorschrijvers/verschaffers. In 2017 kwam een ontwerpadvies tot stand. Omwille van de specificiteiten gepaard gaande met de benchmarking van gebruikers en voorschrijvers/verschaffers werd besloten het advies op te splitsen in een 1ste en 2de deel voor respectievelijk veehouders en dierenartsen. Het deel I van het advies "Benchmarking en bewaking van het antibioticagebruik: Veehouders" kon gefinaliseerd en gevalideerd worden door de RvB in oktober 2018. Het deel II voor dierenartsen werd besproken in een aparte technische werkgroep. Dit advies werd gevalideerd door de RvB in december 2018. Beide adviezen werden vervolgens verspreid via de AMCRA nieuwsbrief en gepubliceerd op de AMCRA website.

Datum vergaderingen

Deel I: Veehouders	Deel II: Dierenartsen
E-mail-communicatie	05/07/2018
	29/11/2018

Analyse en rapportering antibioticagebruik

Er werd eind 2017 een conventie afgesloten met het Sanitair Fonds voor de organisatie van een data-collectie en analyse van antibioticagebruiksgegevens complementair aan het nationale systeem Sanitel-Med (zie verder). De opdrachten van de data-analyse eenheid vielen zo onder twee opdrachtgevers: Sanitel-Med en het Sanitair Fonds.

A. Sanitel-Med:

De in 2017 opgestarte datamodellen voor de flow en het beheer van de (bron-)gegevens werden verder uitgewerkt; als leidraad hierbij werden Standard Operating Procedures opgesteld en besproken met Sanitel-Med.

Er werden benchmark- en foutenrapporten opgemaakt voor vleeskalveren (oplevering eind mei/begin juni 2018; ca. 270 rapporten), pluimvee (oplevering november 2018; ca. 1200 rapporten) en varkens (oplevering december 2018; ca. 4500 rapporten). Hierbij werd de methodiek voor controle en validatie in samenwerking met AB Register vastgelegd; de nodige scripts voor exploratie en analyse, alsook de dashboards en templates voor redactie van de rapporten werden ontwikkeld; er werd een procedure voor de aanlevering van de rapporten vastgelegd, en bij de ontwikkeling en testing van de Sanitel-Med rapporteringsserver werd support voorzien.

Er werd een methode besproken, uitgewerkt en geprogrammeerd om op kwartaalbasis de resultaten uit de Sanitel-Med datacollectie te verspreiden naar het grote publiek, de 'Barometer'.

Op verschillende vlakken werd support verleent aan de werking van Sanitel-Med, bijv. op vlak van de taken die FAGG heeft t.a.v. ESVAC, of bij helpdeskvragen. Ook werden DDD-lijsten voor de betrokken diersoorten opgemaakt. Verder nam AMCRA deel aan overlegmomenten op initiatief van Sanitel-Med (bijv. met de vleeskalversector, de Sanitel-Med stuurgroep, ..).

B. Sanitair Fonds:

Voor het Sanitair Fonds werkte AMCRA allereerst aan de succesvolle implementatie van de conventie in een overeenkomst met AB Register vzw en BIGAME voor de collectie van de data en de rapportering van de (benchmark)resultaten (zie verder). Voor de data-analyse en opmaak van de rapporten sloot AMCRA hierop gebaseerd overeenkomsten af met de sectoren.

- AB Register vzw

De opdracht voor AB Register bestond uit het (regelmatig en op vraag) aanleveren van up-to-date productlijsten voor de betrokken sectoren. Daarnaast werd er ook datacontrole en -validatie uitgevoerd van de gegevens van de varkenssector; een belangrijk deel hiervan was het onderzoeken van de concordantie van de databases AB Register/Sanitel-Med.

- Belpork vzw

Voor Belpork vzw werden drie maal benchmark- en foutenrapporten opgemaakt: voor periode 2017.P2 (oplevering april/mei 2018; ca. 3200 rapporten), periode 2018.P1 (oplevering juli 2018; ca. 3200 rapporten) en periode 2018.P3 (oplevering november/december 2018; ca. 3200 rapporten). Vanaf 2018.P1 werden hiervoor interval-benchmarkgrenswaarden gebruikt, een methodiek die in de loop van 2018 in overleg met Belpork ontwikkeld werd. Er werden ook twee sectorrapporten opgemaakt, een voor Colruyt (oplevering april/mei 2018) en een voor Certus (oplevering december 2018).

- Belplume vzw

Voor Belplume vzw werd een eerste analyse gemaakt van de datakwaliteit, in het kader van het opstarten van de data-analyse en de hiertoe vereiste modellen voor dataflow en -beheer. Daarnaast werd de inhoud van een benchmarkrapport besproken met de RvB van Belplume.

- IKM-QFL-QMK en BIGAME

De datacollectie bij melkvee werd opgestart 1 oktober 2018. De voorziene data-analyse in 2019 werd voorbereid en een template voor de benchmarkrapporten werd besproken met IKM-QFL-QMK en BIGAME.

Algemene activiteiten data-analyse eenheid

Naast de hierboven beschreven taken had de data-analyse eenheid in 2018 ook met de data-analyse geassocieerde activiteiten, die voor rekening van zowel Sanitel-Med als Sanitair Fonds beschouwd worden. Hieronder vallen de ondersteuning bij het streven naar 'één databank', presentatie en communicatie van de activiteiten of resultaten van de data-analyse (eenheid), deelname aan vakbeurzen en roadshows, algemeen management van het datawarehouse, .. Ook werden twee nieuwe data-analisten aangeworven in 2018.

2. Overzicht vergaderingen / presentaties / conferenties

DATUM	GELEGENHEID
09/01/2018	Overleg dienstverlening AB Register 2018
16/01/2018	Overleg rond ftp-connectie met Sanitel(-Med)
26/01/2018	Bespreking SOP's Santel-Med
29/01/2018	Overleg Cegeka datamodel Sanitel-Med
02/02/2018	Stuurgroep 'één databank'
06/02/2018	Overleg AB Register/Sanitel-Med analyses
12/02/2018	AMCRA stuurgroep
13/02/2018	Overleg Belpork dienstverlening 2018
15/02/2018	RvB IKM
19-20/02/2018	Selectieronde nieuwe data-analist
27-28/02/2018	AACTING Eerste Internationale Conferentie
08-09/03/2018	JPI-AMR voorstelling AACTING project
19/03/2018	AMCRA RvB
27/03/2018	Overleg vleeskalversector data-analyse
29/03/2018	Technische werkgroep 1 database
30/03/2018	Overleg UGent resistentie-gebruiksdata
12/04/2018	Overleg AB Register datavalidatie
17/04/2018	RvB AMCRA
25/04/2018	Opvolgingsvergadering data-analyse vleeskalveren
02/05/2018	Voorstelling Colruyt rapport
03/05/2018	Beheerscomité convenant
04/05/2018	Overleg Sanitel-Med ESVAC en barometer
09/05/2018	Overleg Belplume planning en inhoud benchmarkanalyses
15/05/2018	Overleg AB Register en GIE AWARDE openbare aanbesteding ikv conventie met SF
22/05/2018	RvB AMCRA
29/05/2018	Stuurgroep 1 database
30/05/2018	Overleg AB Register data-controle en -validatie
01/06/2018	Overleg UGent/Sanitel-Med ivm data-stratificatie ESVAC
05/06/2018	Overleg Belpork rapport 2018.P1
05/06/2018	One health AMU-AMR meeting
18/06/2018	Opstartvergadering NRT rapportering Cegeka/AB Register/Belpork
19/06/2018	Overleg BMO rond participatie retailsector in AMR-problematiek
21/06/2018	RvB AMCRA
27/06/2018	Communicatiemoment AB gebruik in België – adviesraad AMCRA
03/07/2018	Overleg AB Register/Belpork planning rapportering varkens
04/07/2018	Overleg Sanitel-Med/Belplume benchmarkanalyse en -rapportering pluimvee
05/07/2018	Technisch comité methodiek benchmarken dierenartsen
12/07/2018	Infosessie datacollectie melkvee
13/07/2018	Overleg Sanitel-Med stand van zaken analyses pluimvee

08/08/2018	Technisch overleg methodiek benchmarken dierenartsen
09/08/2018	Overleg AB Register afsluiten datacollectie periodes
16/08/2018	Overleg NRT rapportering AB Register/ Cegeka
22/08/2018	Overleg IKM stand van zaken datacollectie melkvee
23/08/2018	Technisch comité methodiek benchmarken dierenartsen
27/08/2018	Overleg Belpork opvolging AB gebruik in Certus lastenboek
27/08/2019	Technisch overleg rapporteringstool Sanitel-Med
30/08/2018	Adviesraad Belplume benchmarkrapporten
04/09/2018	Overleg DGZ verwerking varkensdieraantallen
06/09/2018	Overleg Sanitel-Med barometer
06/09/2018	Overleg QFL datacollectie melkvee Wallonië
07/09/2018	Overleg BIGAME datacollectie melkvee Wallonië
11/09/2018	Overleg VLM
13/09/2018	Presentatie voor groene kring Brugge
19/09/2018	Overleg rapportering melkvee IKM/AB Register
25/09/2018	Overleg GIE AWARDE nieuwe offerte
26/09/2018	Overleg Prof. Mathias Devreese rond LA-factoren macroliden
03/10/2018	Overleg Belpork verdere planning rapportering
04/10/2018	Overleg datacollectie varkens Belpork/AB Register
04/10/2018	NRT rapportering Cegeka
05/10/2018	Technische bespreking benchmarkrapport dierenartsen
10/10/2018	RvB AMCRA
10/10/2018	Overleg Sanitel-Med / Belplume benchmarkrapportering pluimvee
17/10/2018	Overleg benchmarkrapport melkvee IKM/FL
17/10/2018	Overleg datacollectie via BIGAME met alle stakeholders
20-21/10/2018	Expovet
22/10/2018	Overleg Certus rapport
23/10/2018	Technisch overleg 1 database
30/10/2018	Overleg NRT rapportering Cegeka/AB Register
06/11/2018	RvB AMCRA
06/11/2018	Studiedag pluimvee Roeselare
14/11/2018	Beheerscomité convenant
15-16/11/2018	EAAD presentatie Wenen
21/11/2018	Technische werkgroep 1 database
24-25/2018	Veterinexpo
27-28/11/2018	Effort congres Utrecht
29/11/2018	Werkgroep benchmarken dierenartsen
10-11/11/2018	Selectieronde nieuwe data-analist
13/11/2018	RvB AMCRA
17/11/2018	NRT rapportering Cegeka/AB Register

17/11/2018 Stuurgroep Sanitel-Med

20/12/2018 Planning samenwerking AB Register/labels 2019

Administratie en management

Conventie tussen het Begrotingsfonds voor de gezondheid en de kwaliteit van de dieren en de dierlijke producten en het kenniscentrum inzake antibioticagebruik en resistentie bij dieren (AMCRA)

In november 2017 werd een 'Conventie tussen het Begrotingsfonds voor de gezondheid en de kwaliteit van de dieren en de dierlijke producten en het kenniscentrum inzake antibioticagebruik en resistentie bij dieren (AMCRA)' afgesloten. Hierdoor wordt AMCRA belast met de taak tot ondersteuning van de uitbouw van een datacollectiesysteem en het uitvoeren van een wetenschappelijk onderbouwde data-analyse met het oog op een rapportering naar en een benchmarking van veehouders en dierenartsen. De acties uitgevoerd binnen deze conventie zijn complementair aan de datacollectie en -analyse in het kader van Sanitel-Med zoals beschreven in het KB van 31 januari 2017.

Het uitvoeren van de datacollectie werd in 2018 door AMCRA uitbesteed aan derde partijen na een openbare procedure. De opdrachten beschrijven in het bestek werden toegekend aan AB Register vzw (voor het beheer van AB register data-collectie systeem – modules varkens, pluimvee en runderen in Vlaanderen) en aan GIE-AWARDE (voor het beheer van BIGAME data-collectie-systeem – module runderen in Wallonië). De analyses uitgevoerd door AMCRA in het kader van de conventie en op basis van de gecollecteerde data werden gerealiseerd op basis van jaarlijks overeenkomsten tussen AMCRA en de respectievelijke labels.

Het geheel van de collectie, analyse, benchmarking en communicatie zal worden uitgevoerd in samenwerking tussen AMCRA, en de systemen AB-register en BIGAME.

Aanwervingen

In 2018 werden ook 3 vacatures uitgeschreven en gepubliceerd op verschillende data-bases (VDAB, Le Forem), gevolgd door een screening van de kandidaten en het afnemen van interviews. Dit leidde tot de aanwerving van een 0.5 fte administratief medewerkster en 2 fte data-analisten, waarvan één (Jorien De Loor) van start ging op 15 april en de andere (Ghislain Baré) op 7 januari 2019.